

Skatteverkets handlingsplan för att minska företagens administrativa börda

Uppdrag till Skatteverket att göra en genomgång av myndighetens regelverk m.m. (Fi2003/5093). 1

1 Inledning 1

2 Följande förenklingsområden vill Skatteverket särskilt lyfta fram 2

2.1 Deklaration genom ombud..... 2

2.2 Samarbete med Bokföringsnämnden 2

2.3 Skatteverkets intressentråd 3

2.4 Översyn av deklarationsblanketter..... 3

2.5 Ökade kunskaper om invandrarföretagare..... 4

2.6 Övriga slutsatser av det genomförda regeringsuppdraget..... 5

3 Bakgrund..... 6

4 Rättslig styrning och stöd inom koncernen..... 7

5 Genomgång av Skatteverkets föreskrifter och allmänna råd 8

6 Hur vet vi vad företagarna vill? 15

7 Vilka förbättringsområden har vi identifierat? 19

7.1 Generella förbättringsområden 19

7.2 Förslag till förenklingar inom specifika områden..... 25

8 Genomförda förenklingar 2003 25

9 Planerade förenklingar 2004 – 2006 29

9.1 Generella förbättringar..... 29

9.2 Förenklingar inom specifika områden 34

10 Fortsatt hantering 43

RAPPORT

Datum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113**Skatteverkets genomgång av myndighetens regelverk m.m. (Fi2003/5093).****1 Inledning**

Regeringen gav i oktober 2003 Riksskatteverket i uppdrag att göra en genomgång av myndighetens föreskrifter och allmänna råd som berör företagande. Syftet är att verket ska identifiera onödigt betungande regler och redovisa de åtgärder som gjorts eller planeras genomföras för att minska den administrativa bördan för företag. Skatteverket har tolkat uppdraget i vid mening. Verket har därför utöver att se över själva regelverket också gjort en genomgång av rutiner, tekniska lösningar, blanketter, informationsmaterial m.m. som kan upplevas som onödigt betungande för företagen.

Skatteverket lämnar härmed sin redovisning av uppdraget. Verket gör detta i form av en handlingsplan över de åtgärder vi planerar att genomföra åren 2004 – 2006 för att underlätta för företagen (avsnitt 9). Vi lämnar också en redovisning av förenklingar som genomförts under 2003 (avsnitt 8). I avsnitt 5 nedan redovisas en sammanfattande genomgång av Skatteverkets föreskrifter och allmänna råd. En mer detaljerad redovisning av dessa lämnas i bilaga 1. **(Bilagan har utelämnats här.)**

Den 1 januari 2004 inrättades Skatteverket, som ersatte Riksskatteverket och de tio regionala skattemyndigheterna. Av lagen (2003:642) med anledning av Skatteverkets inrättande framgår bl.a. att det som är föreskrivet i eller annars följer av en lag eller annan författning beträffande skattemyndigheter, skattemyndighet i viss region, Riksskatteverket, viss taxeringsnämnd eller skatteförvaltningen efter utgången av år 2003 i stället ska tillämpas på Skatteverket. I det följande används genomgående beteckningen Skatteverket, även i de delar som innefattar frågor och förhållanden före den 1 januari 2004. Om beskrivningen gäller såväl Skatteverket (inklusive huvudkontoret) som de tio kronofogdemyndigheterna (KFM) används den sammanfattande benämningen "koncernen".

En särskild utredning "En kronofogdemyndighet i tiden" (SOU 2003:97) har föreslagit att de tio kronofogdemyndigheterna bildar en enda myndighet, som föreslås inrättas den 1 januari 2006.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113**2 Följande förenklingsområden vill Skatteverket särskilt lyfta fram**

Skatteverket redovisar i avsnitt 8 och 9 många förenklingsåtgärder som var för sig kan tyckas små, men som sammantaget beräknas leda till väsentliga förenklingar för företagen. Av förändringarna är det fem områden som Skatteverket särskilt vill lyfta fram.

2.1 Deklaration genom ombud

På uppdrag av Skatteverket har advokat Per Furberg kartlagt och analyserat de rättsfrågor som uppkommer om självdeklarationer, skattedeklarationer och kompletteringar till dessa får lämnas genom ombud samt om ombud får ta del av juridisk persons skattekonto via elektronisk tjänst. Utredningen har resulterat i en omfattande promemoria som också innehåller förslag till författningsändringar. I promemorian föreslås en särskild lag för att införa ett ombudsförfarande, s.k. deklarationsombud. Det föreslagna förfarandet innebär att en person som har fullmakt, har godkänts av Skatteverket och registrerats som ombud får lämna uppgifter i huvudmannens ställe. Genom den föreslagna författningsändringen kan det registrerade ombudet även medges direktåtkomst till huvudmannens skattekonto. Promemorian har legat till grund för en hemställan om författningsändring som Skatteverket överlämnade till regeringen den 27 april 2004.

Att ge ombud möjlighet att lämna in deklARATION och få ta del av uppgifter på skattekontot har varit ett starkt önskemål från många företagare. Den föreslagna förändringen kommer enligt Skatteverkets bedömning att avsevärt förenkla administrationen för framför allt småföretagare.

2.2 Samarbete med Bokföringsnämnden

Skatteverket bedriver i samarbete med Bokföringsnämnden (BFN) ett projekt som syftar till ett samlat och förenklat regelverk för små företag (enskilda näringsidkare och handelsbolag) som drivs med bevarat personligt ansvar för skulderna. Avsikten är att så långt möjligt harmonisera skatte- och redovisningsreglerna. I projektet ingår också att ta fram ett förbättrat och målgruppsanpassat informationsmaterial.

Samordningen och förenklingen av reglerna samt det förbättrade informationsmaterialet kommer att avsevärt förenkla för de berörda, som sammanlagt uppgår till mer än en halv miljon företag.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Som ett nästa steg i samarbetet har en förstudie genomförts i syfte att åstadkomma förenklingar för mindre och medelstora handelsbolag, aktiebolag och ekonomiska föreningar. I förstudien förslås bl.a. att Skatteverket och BFN bör tillsätta två gemensamma arbetsgrupper som närmare ska utreda de förenklingsförslag som tagits fram i förstudien. En av grupperna ska behandla regler som rör handelsbolag ägda av fysiska personer och arbetet ska vara avslutat den 31 december 2004. Ett eventuellt genomförande föreslås fr.o.m. den 1 januari 2006. Den andra gruppen, som ska hantera mindre och medelstora aktiebolag och ekonomiska föreningar, ska avsluta sitt arbete den 30 juni 2005. Ett eventuellt genomförande i denna del föreslås fr.o.m. den 1 januari 2007.

2.3 Skatteverkets intressetråd

Under 2003 bildades inom Skatteverket ett forum för utbyte av information och erfarenheter med företrädare för näringslivs- och branschorganisationer, ett s.k. intressetråd. Med intressetrådet hålls regelbundna möten där frågor inom skatteområdet diskuteras, såväl administrativa frågor som rättsliga och förfarandefrågor. Under år 2004 har samarbetet med intressetrådet fördjupats. Ett särskilt möte med förenklingar som tema hölls i början av mars 2004. Intressetrådet medverkar också aktivt i översynen av deklarationsblanketter som nämns i avsnitt 2.4 nedan. Sju av organisationerna som ingår i intressetrådet har ställt sig bakom ett förslag till regelförenklingar inom elva områden som tillställts Skatteverket. Förslaget bereds för närvarande inom Skatteverket. Några av punkterna innefattar frågor där beredning redan pågår inom departementet, bl.a. förändringar i fåmansbolagsreglerna. Andra punkter behöver utredas närmare.

2.4 Översyn av deklarationsblanketter

I februari 2004 påbörjades en översyn av samtliga taxeringsblanketter. Syftet är att förenkla, att minska uppgiftslämnandet och att företagarnas fullgörandekostnader ska minska. En inriktning är att kunna att göra alla deklarationsblanketter självbärande och skatteberäkningen på bilagor. Därigenom kommer överföringsfelen att försvinna och antalet grundkontrollfel att minska. I förslaget ska beaktas att alla uppgifter ska kunna tas in, hanteras, fördelas och arkiveras elektroniskt.

Blanketterna ska fungera som underlag för att hämta in information. Inga summeringar eller andra beräkningar ska göras på blanketterna. Beräkningar ska göras i systemen och på hjälpblanketter eller broschyrer. Detaljeringsgraden ska minskas och enbart uppgifter som behövs ska begäras in. En del uppgifter kan fås från annat håll. T.ex. ska uppgifter som kan hämtas från kontrolluppgifter, föregående års deklARATION eller andra myndigheter inte begäras in.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

I det framtida uppgiftslämnandet är medborgarens och företagets insats minimal. Beräkningar, summeringar och överföringar hanteras av IT-stödet och blanketterna blir renodlade för uppgiftslämnande.

Både små, medelstora och stora företag blir berörda av förnyelsen. Syftet är inte att de materiella frågorna ska påverkas, men det kan komma upp frågor om t.ex. behov av lagändringar.

Arbetet sker i nära samarbete med företrädare för näringslivet, bl.a. inom ramen för Skatteverkets intressentråd och med programvaruföretagen. De nya blanketterna beräknas vara klara till taxeringsår 2006-2007.

2.5 Ökade kunskaper om invandrarföretagare

Regeringen har utfärdat en särskild förordning (1986:856) om bl.a. myndigheternas ansvar och serviceskyldighet. Förordningen innebär bl.a. att myndigheterna ska verka för lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk eller kulturell bakgrund och i sin verksamhet särskilt motverka alla former av etnisk diskriminering. Myndigheterna ska inom ramen för tillgängliga resurser ge likvärdig service till alla oavsett etnisk eller kulturell bakgrund samt eftersträva att alla berörda nås av information om verksamheten.

För att undersöka hur Skatteverket och KFM lever upp till dessa krav har riksomfattande enkätundersökningar genomförts under 2003. Undersökningarna kompletterades med frågor om var de svarande huvudsakligen vuxit upp. För första gången har därför Skatteverket haft möjlighet att jämföra svaren för dem som vuxit upp i Sverige och dem som vuxit upp utanför Sverige. Undersökningarna kompletterades med intervjuer med invandrarföretagare på deras hemspråk, med rådgivare och med företrädare för olika myndigheter med stor erfarenhet av företagare med utländsk bakgrund.

De utvärderingsfrågor som enkäterna försökt besvara är bl.a. om invandrarföretag möter specifika hinder och svårigheter, om invandrarföretag har specifika hjälpbehov och om det finns skillnader mellan företag som drivs av svenskfödda och av utlandsfödda.

Resultatet av undersökningarna visar att invandrarföretagen är minst lika nöjda som svenska företagare med den service och information de får och anser i minst lika hög grad som svenska företagare att Skatteverket totalt sett utför sin uppgift på ett bra sätt. Invandrarföretagare har ett större förtroende för Skatteverket än vad svenska företagare har.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Några skillnader kan dock noteras:

Sättet att kontakta Skatteverket skiljer sig åt. Andelen invandrarföretag som har fler än sex brevkontakter är dubbelt så stor som för svenska företagare. Andelen invandrarföretagare som har haft kontakt genom personligt besök är ungefär dubbelt så stor som för svenska företagare. Servicetelefonen 020-56 70 00 utnyttjas lika ofta av invandrarföretagare som av svenska företag. Däremot är det klart färre av dem som har besökt Skatteverkets webbplats.

En slutsats man kan dra av - framför allt - den förhållandevis stora mängden brevkontakter är att invandrarföretagarnas skatteredovisningar etc. ger upphov till förhållandevis många myndighetsbrev och att företagarna i den fortsatta kontakten med Skatteverket väljer att besöka myndigheten.

Det finns bland invandrarföretagare utanför Norden och jämfört med svenska företagare signifikant fler som inte instämmer alls i påståendet "Jag föredrar att skattemyndigheten använder telefon i stället för brev när man har frågor". En förklaring kan vara följande: Av invandrarföretagarna anlitar 84 procent extern hjälp t.ex. av redovisningskonsult - en betydligt större andel än för svenska företagare. Om man får en förfrågan från skattemyndigheten per telefon kan det vara svårt för en företagare som inte är insatt i skatte- och redovisningsfrågor att förmedla frågan vidare till sin redovisningskonsult.

Bland utomnordiska invandrare finns signifikant fler som inte instämmer i att skattekontrollen fungerar bra (11 procent mot 5 procent för svenska företagare). Orsaken till detta vet vi inget om. Många utomnordiska invandrare är etablerade i konkurrensutsatta branscher som restaurang och livsmedelsdetaljhandel. Det kan vara brister i kontrollens effektivitet i dessa branscher men det kan också vara fråga om missnöje med hur kontrollen utförs i det enskilda fallet.

De genomförda undersökningarna har givit fördjupade kunskaper om invandrarföretagare som kommer att vara till nytta i det fortsatta utvecklingsarbetet.

2.6 Övriga slutsatser av det genomförda regeringsuppdraget

Skatteverket har gjort en systematisk genomgång av verkets samtliga föreskrifter och allmänna råd som visar på behov av ett fortsatt översyn, bl.a. på grund av att den bakomliggande lagstiftningen upphört. Främst gäller detta föreskrifter utfärdade av (det tidigare) Riksskatteverket. Skatteverket har därför initierat ett upphävande av dessa regler.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Den samlade bild som Skatteverket fått i form av enkäter, attitydundersökningar, inkomna synpunkter från företagare m.m. har givit värdefulla kunskaper som pekar på behov av bl.a. ökad tillgänglighet, förändrade attityder och bättre styrning av koncernens samlade kompetens. Att genomföra förändringar inom dessa områden är ett långsiktigt arbete som nu kommer att påbörjas.

Därutöver har arbetet genererat ett stort antal förslag till förenklingar som inkommit från företagare, bransch- och organisationsföreträdare och enskilda medarbetare och som ännu inte hunnit bearbetas. Att ta hand om dessa förslag kommer därför att bli ett viktigt inslag i Skatteverkets fortsatta utvecklingsarbete.

3 Bakgrund

Koncernen har i många år arbetat med att på olika sätt underlätta för medborgarna att ta tillvara sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter. Detta förhållningssätt ligger underförstått i koncernens vision "Ett samhälle där alla vill göra rätt för sig", där koncernens bidrag till visionen är "enkla och tidsenliga regler". De förenklingar som genomförts har i första hand gällt enskilda medborgare. Lagstiftningen som gäller företagare är mer komplicerad. Delvis beror det på att samma regler gäller för såväl enskilda företagare som de stora börsnoterade företagen. Skattelagstiftningen är ofta föremål för förändringar, vilket i sig kan innebära en försvårande faktor, både för företagaren som vant sig vid att hantera en skattefråga på ett visst sätt och för Skatteverket som ska tillämpa den nya lagstiftningen och anpassa rutiner, informationsmaterial m.m. till de nya förhållandena.

Skatteverket och KFM begär in mycket uppgifter och har många blanketter. Uppgifterna begärs in på grund av att det finns en lagstiftning i botten. Skatteverket meddelar med stöd av denna lagstiftning föreskrifter och allmänna råd om hur lagarna ska tillämpas. Det finns idag sammantaget flera hundra sådana regler, dels föreskrifter (som är bindande), dels allmänna råd (som är vägledande). Alla dessa regler rör inte företag. De flesta av reglerna medför inte heller en ökad administrativ börda. Tvärtom syftar de till att underlätta för företagen och arbetsgivarna genom att reglera hur tillgångar ska värderas, hur uppgifter ska lämnas in, hur skatteavdrag ska göras etc.

Även om varje enskild regel inte behöver upplevas som komplicerad kan mängden av uppgifter som Skatteverket och KFM begär in förorsaka problem för företagarna. Studier som Skatteverket genomfört visar att företagarnas kostnader för att fullgöra sina uppgiftsskyldigheter till Skatteverket är tre gånger så stora som de administrativa kostnaderna hos Skatteverket.

RAPPORT

Datum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

4 Rättslig styrning och stöd inom koncernen

Av förordningen (2003:1106) med instruktion för Skatteverket (instruktionen) framgår att Skatteverket bl.a. ska meddela föreskrifter om verkställighet av lag enligt särskilda bemyndiganden. Dessa bemyndiganden ges regelmässigt av regeringen i form av förordningar. Bemyndigandena reglerar vad verket får föreskriva om. Vidare ska verket genom sådana allmänna råd som avses i 1§ författningssamlingsförordningen (1976:725) verka för lagenhetlighet, följdriktighet och enhetlighet vid rättstillämpningen inom verksamhetsområdet.

Med stöd av instruktionen och de särskilda bemyndigandena beslutar Skatteverket om **föreskrifter**. Dessa är liksom lagar och förordningar **bindande**. De kungörs i Skatteverkets författningssamling (SKVFS).

Skatteverket beslutar också om **allmänna råd**. Dessa ges ut i en enda serie i publikationen Skatteverkets allmänna råd (SKV A). Till skillnad mot föreskrifterna är de allmänna råden enbart **vägledande**, inte bindande. Under åren 2001-2003 intogs de allmänna råden i publikationen Riksskatteverkets allmänna råd (RSV). Före år 2001 benämndes de allmänna råden Riksskatteverkets rekommendationer m.m. och gavs ut i flera serier i publikationen Riksskatteverkets meddelanden.

I det följande används det sammanfattande begreppet "regler" för de olika kategorierna om det inte endast är en viss kategori som avses. För att identifiera vilka regler som berör företagare och vilka som kan tänkas öka företagets administrativa börda har Skatteverket gjort en genomgång av samtliga föreskrifter och allmänna råd. De uppgår idag till sammanlagt drygt 500 stycken.

Utöver föreskrifter och allmänna råd finns inom koncernen en rad andra dokument som syftar till enhetlighet och likformighet vid rättstillämpning och handläggning:

Skatteverket publicerar **meddelanden** som ges ut i publikationen Skatteverkets meddelanden (SKV M). I meddelandena tas bl.a. in redogörelser för gällande rätt av den typ som fanns i de tidigare rekommendationerna m.m. Vidare tas i meddelandena in Skatteverkets informationer om internationella överenskommelser (som tidigare publicerades i Riksskatteverkets författningssamling). Skatteverkets meddelanden kan också innehålla annan information, som inte lämpligen bör publiceras i annan form.

Andra exempel på styrande eller vägledande dokument är styrande skrivelser, handledningar och handböcker. Dessa riktar sig i första hand till koncernens egen personal.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113**5 Genomgång av Skatteverkets föreskrifter och allmänna råd**

Skatteverkets regler kan indelas i olika grupper, beroende på användningsområde. Här följer en sammanfattning av de slutsatser Skatteverket har gjort beträffande de olika grupperna. En mer fullständig genomgång av regelverket lämnas i bilaga 1. ([Bilagan har utelämnats här](#))

Aktieråd

Över 70 procent av Skatteverkets regler utgörs av så kallade aktieråd som talar om hur värdepapper ska värderas vid inkomstbeskattningen. Aktieråd utfärdas efter ansökan från berört bolag och under medverkan av bolaget. Till skillnad från övriga allmänna råd beslutas aktieråden således inte ex officio av Skatteverket. De flesta aktieråden syftar till att åsätta ett marknadsvärde som kan ligga till grund för beskattningen av innehavarna av värdepapperna vid skattepliktiga byten, skattepliktig utdelning o.d. Andra situationer där aktieråd utfärdas är då ett anskaffningsvärde ska delas upp på två olika värdepapper som t.ex. vid skattefri utdelning, förvärv av inlösenrätter p.g.a. aktieinnehav och vid köp av optionslån. Värdena är enbart avsedda att vara till hjälp vid värderingen då det inte finns något värde. Om den skattskyldige kan visa att ett annat värde ska användas i hans fall så används detta i stället. Skatteverket gör bedömningen att dessa aktieråd inte kan anses öka företagens administrativa börda utan att de är till hjälp både för de företag som äger aktier och, kanske främst, för aktieägarna i företagen.

Uppgiftsskyldighet

En grupp regler talar om vilka uppgifter som företagarna ska lämna till Skatteverket. Denna skyldighet är reglerad av den bakomliggande lagstiftningen. I Skatteverkets föreskrifter anges endast vilka uppgifter som ska lämnas. Det är således den bakomliggande lagstiftningen och inte föreskrifterna m.m. som sådana som innebär en administrativ börda för företagen.

Exempel på sådana regler är:

- föreskrifter om uppgiftslämnande avseende försäljning av cigaretter
- föreskrifter om skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt 12 kap. 2 och 3 §§ lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Den senare berör företag i egenskap av arbetsgivare och reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten vid utlandstransaktioner. I föreskrifterna anges vilka som är kontrolluppgiftsskyldiga och för sådana som är begränsat skattskyldiga, för

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

vilka kontrolluppgift ska lämnas. Till föreskrifterna är fogat en tabell, som anger med vilka länder som Sverige har ingått dubbelbeskattningsavtal. För personer som är bosatta i dessa länder ska kontrolluppgift lämnas på en särskild blankett. Föreskrifterna kan närmast ses som en precisering av vad som gäller i den bakomliggande lagstiftningen. Föreskrifterna är nödvändiga för att Sverige ska kunna uppfylla sin internationella åtaganden och den administrativa bördan får därför anses motiverad ur hanteringssynpunkt.

Redovisningsregler

En tredje grupp regler utgör underlag för skatteredovisningen, som t.ex.:

- föreskrifter om skatt på annonser och reklam
- rekommendationer m.m. om tillstånd till omläggning av räkenskapsår enligt 3 kap. 6 § bokföringslagen

Omläggningen av räkenskapsår till brutet räkenskapsår får göras endast om Skatteverket ger tillstånd till detta. Rekommendationerna m.m. behandlar vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att ett aktiebolag ska kunna få ett sådant tillstånd. Till bolagets ansökan ska bifogas registreringsbevis, senaste årsredovisning och bolagsstämmas beslut om omläggning. Detta innebär en administrativ börda. Skatteverket avser att utreda om uppgifterna i stället kan hämtas från Patent- och registreringsverket (PRV) för att därigenom underlätta för de sökande.

Åtkomst till egna uppgifter

En del av Skatteverkets utveckling mot en 24-timmarsmyndighet innefattar planer på att ge medborgare och företag möjlighet att få insyn i egna ärenden och att få direktåtkomst till egna uppgifter i Skatteverkets register. Genom Skatteverkets föreskrifter om vilka uppgifter som får omfattas av enskilda direktåtkomst har öppnats möjlighet att få direktåtkomst till uppgifter i beskattningsdatabasen som gäller självdeklarationen. Vidare reglerar föreskrifterna vem som har rätt till direktåtkomst och i vilka fall detta får ske. Föreskrifterna, som bl.a. berör företag, innebär ingen administrativ börda utan i stället en lättnad för företag genom att dessa utöver att ta del av förtryckta uppgifter i pappersform även ges möjlighet att utnyttja elektronisk kommunikation.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Elektronisk kommunikation

En grupp föreskrifter reglerar vilka typer av uppgifter som får lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Exempel på uppgifter som får lämnas i elektronisk form är preliminär självdeklaration, skattedeklaration, allmän självdeklaration (inkomstdeklaration) och anmälan för registrering och ansökan om F-skattsedel.

Föreskrifterna innebär ingen administrativ börda utan i stället en lättnad för företag genom att de i stället för att lämna handlingen i pappersform ges möjlighet att skicka in handlingar elektroniskt. Förutsättningen är dock att företagaren har skaffat en e-legitimation. En sådan kan normalt gratis laddas ner elektroniskt från vederbörandes bank.

Arbetsgivarregler

Flera av Skatteverkets regler berör företagare i egenskap av arbetsgivare. Några exempel är:

- allmänna skattetabeller m.m. för beräkning av skatteavdrag
- anvisningar om skatteavdrag på semesterlön
- föreskrifter om innehållet i sammandrag av kontrolluppgifter
- föreskrifter om beräkning av arbetstagares kostnader i viss verksamhet att tillämpas vid beräkning av arbetsgivaravgifter och skatteavdrag

Dessa regler syftar till att underlätta arbetsgivarnas uppgiftsskyldighet och lättar därmed den administrativa bördan för företag. Om exempelvis föreskrifterna om skattetabeller inte hade funnit hade arbetsgivare själva fått räkna ut storleken av skatteavdragen för varje anställd vid utbetalning av lön till de anställda. Genom de schabloniserade kostnadsavdragen slipper arbetsgivare att i varje enskilt fall ansöka om beslut om kostnadsavdrag hos Skatteverket.

Värdering av förmåner och kostnader

En annan grupp regler som berör företagare handlar om hur förmåner eller kostnader ska värderas. Några exempel är:

- föreskrifter om genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch att tillämpas vid beräkning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

- föreskrifter om värdering av förmån av fri och delvis fri bil att tillämpas vid beräkning av preliminär skatt och arbetsgivaravgifter
- värdet av förmån av bostad som är belägen här i landet och inte är semesterbostad att tillämpas vid beräkning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter
- allmänna råd om avdrag för ökade levnadskostnader för yrkesfiskare
- allmänna råd om vissa förmåner att tillämpas vid beräkning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter m.m.

Reglerna medför att förmånsvärdena redovisas på ett enhetligt sätt. Detta är till hjälp för företagen och lättar den administrativa börda som den bakomliggande lagstiftningen medför. Reglerna är därför mycket efterfrågade av företagen.

Anståndsregler

Regler om anstånd påverkar företagens administration men utgör också ett förtydligande av den bakomliggande lagstiftningen. I rekommendationerna anges vilka tidsfrister som bör gälla och vilka skäl som bör komma i fråga för anstånd med att lämna deklARATION eller betala skatt.

- rekommendationer m.m. om anstånd med att lämna skattedeclaration och med inbetalning av skatter och avgifter, som skall redovisas i sådan deklARATION
- rekommendationer m.m. om anstånd med inbetalning av skatt enligt skattebetalningslagen

Rekommendationerna m.m. kan inte anses utgöra en administrativ börda för företag.

Regler som syftar till likformighet vid beskattning

I vissa fall innehåller lagstiftningen ingen precisering av hur tillgångar ska värderas eller hur avdrag ska medges. Skatteverkets regler ger då uttryck för verkets ställningstagande. Några exempel är:

- allmänna råd om procentsatser för värdeminskningsavdrag för byggnader i näringsverksamhet
- allmänna råd om inventarier av mindre värde

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Dessa allmänna råd fyller en positiv funktion för företagen som ju därigenom får veta verkets bedömning. Om råden inte fanns skulle företaget behöva göra individuella bedömningar från fall till fall. Råden medför också en likformighet i taxeringarna landet över.

Regler inom exekutionsväsendets område

Ett fåtal regler berör verksamheten inom kronofogdemyndigheternas ansvarsområde. Reglerna kan antingen gälla företagaren i egenskap av arbetsgivare eller i egenskap av borgenär, t.ex.:

- föreskrifter om innehållet i föreläggande för svarande i mål om betalningsföreläggande eller handräckning
- föreskrifter om bestämmande av hur stor del av lönefordran som skall vara skyddad mot arbetsgivares kvittning
- föreskrifter om bestämmande av förbehållsbeloppet vid utmätning av lön m.m.
- rekommendationer m.m. om begäran om indrivning och annat överlämnande till kronofogdemyndigheten av fordringar enligt skattebetalningslagen

Reglerna påverkar företags administration men utgör också ett förtydligande av den bakomliggande lagstiftningen. De kan därmed inte anses öka den administrativa bördan, utan snarare underlätta hanteringen.

Föreskrifter om handläggning m.m. i ärenden om statlig lönegaranti riktar sig till länsstyrelser och konkursförvaltare. De är uteslutande avsedda för att underlätta hanteringen. På grund av ändring i den bakomliggande lagstiftningen bör föreskrifterna emellertid göras om och ersättas av nya.

Regler som berör punktskatter

Vid genomgången av regelverket har Skatteverket kunnat konstatera att punktskatteområdet intar en särställning. Det är inom detta område som de administrativa betungande reglerna i första hand finns.

Exempel på regler som är administrativt betungande för företag är:

- föreskrifter om märkning av vissa oljeprodukter
- föreskrifter om hantering av ledsagardokument
- föreskrifter om godkännande av skatteupplag

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

- föreskrifter om beskattningsmyndighetens tillsyn över bl.a. sjukhus och apoteks förstöring av skattepliktiga alkoholvaror och upplagshavares förstöring av skattepliktiga alkohol- och tobaksvaror
- föreskrifter om upplagshavares lagerbokföring och lagerinventering

Flera regler inom punktskatteområdet har blivit obsoleta genom att den bakomliggande lagstiftningen ändrats.

Exempel på obsoleta regler som bör omarbetas:

- rekommendationer m.m. om överlastavgift
- rekommendationer m.m. om beskattning av traktorer m.m.
- rekommendationer m.m. om befrielse från fordonsskatteplikt för fordon som används vid räddningstjänst
- rekommendationer m.m. om skattetillägg på fordonsskatt

Regler som huvudsakligen berör Skatteverket självt

Denna grupp regler preciserar hur arbetet inom Skatteverket ska gå till och vilka formalia som ska vara uppfyllda, t.ex. inom områden där Skatteverket har befogenhet att vidta tvångsåtgärder eller inom fastighetstaxeringsområdet. Andra regler inom denna grupp handlar om hur samverkan med andra myndigheter ska gå till. Några exempel är:

- föreskrifter om revision m.m.
- rekommendationer m.m. om utfärdande och återkallelse av F-skattsedel enligt skattebetalningslagen
- föreskrifter om förberedelsearbetet inför allmän eller förenklad fastighetstaxering
- föreskrifter om indelning i värdeområden
- föreskrifter om värdering av olika byggnadstyper och ägoslag
- föreskrifter om prisutvecklingsområden och omräkningstal
- allmänna råd om allmänna grunder för fastighetstaxeringen och värdesättningen

Reglerna som sådana kan inte anses innebära en administrativ börda för företag.

RAPPORT

Datum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Slutsatser av genomgången

De sammanfattande slutsatserna av Skatteverkets genomgång av verkets föreskrifter och allmänna råd är att huvuddelen av reglerna inte ökar den administrativa bördan för företag. Ett fåtal regler, främst inom punktskatteområdet, kan sägas vara administrativt betungande.

Vid genomgången har uppmärksamats att tre allmänna råd var obsoleta och därför omedelbart kunde upphävas utan ersättas av nya allmänna råd. Detta skedde den 1 maj 2004. Vidare har Skatteverket funnit att följande föreskrifter borde upphävas nämligen:

- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 1990:27) om näringsidkares uppgiftslämnande i självdeklaration
- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 1993:5) rörande handläggningen av ärenden enligt lagen (1993:672) om skattereduktion för byggnadsarbete på bostadshus
- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 1996:9) om upplagshavares leveranser av skattepliktiga varor för sådant ändamål som avses i 20 § första stycket k och l i lagen (1994:1564) om alkoholskatt
- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 1996:17) om handläggning av ärenden enligt lagen (1996:725) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus
- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 1997:12) om det centrala skatteregistrets innehåll enligt skatteregisterlagen
- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 1999:31) om beskattningsmyndighet för utomlands bosatt med sjöinkomst
- Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 2001:10) om skyldighet att lämna kontrolluppgifter enligt 3 kap. 63 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Dessa föreskrifter hade beslutats med stöd av bemyndiganden av regeringen i förordningar som numera var upphävda. Om den förordning som myndigheten grundat sin behörighet att besluta föreskrifter har upphävts saknar myndigheten rätt att upphäva sina gamla föreskrifter. Myndigheten måste då vända sig till regeringen för att få föreskrifterna upphävda (se Ds 1998:43, Myndigheternas föreskrifter, Handbok i författningsskrivning, s. 131). Skatteverket har därför den 16 april 2004 vänt sig till regeringen (finansdepartementet) med en begäran att regeringen tillser att dessa blir upphävda.

Genomgången har också visat att även ett fåtal andra anvisningar och rekommendationer bör omarbetas till nya allmänna råd. Detta arbete kommer att påbörjas under 2004.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113**6 Hur vet vi vad företagarna vill?**

Ett arbete som syftar till att minska företagens administrativa börda måste präglas av ett utifrån- och intänkande. Det gäller således att kartlägga vilka regler, rutiner och förhållningssätt som företagarna upplever som problem när det gäller kontakterna med Skatteverket och kronofogdemyndigheterna. Som ett led i arbetet med regeringsuppdraget har verket därför försökt få en samlad bild av de kunskaper vi har i detta avseende.

Enkätundersökningar

Skatteverket genomför regelbundet större enkätundersökningar, vartannat år till enskilda medborgare, vartannat år till företagare. Undersökningarna ger bl.a. svar på medborgares och företags inställning till och förtroende för Skatteverket och kronofogdemyndigheterna. De senaste undersökningarna riktade till företagare genomfördes hösten 2003, dels i form av en riksenkät omfattande 3000 företagare dels som en s.k. regionenkät omfattande ett urval på 20 700 företagare. Det stora antalet respondenter i den regionala enkäten möjliggör regionala jämförelser. Undersökningarna kompletterades denna gång med frågor om var de svarande huvudsakligen vuxit upp. För första gången har därför Skatteverket haft möjlighet att jämföra svaren för dem som vuxit upp i Sverige och dem som vuxit upp utanför Sverige. Som ett komplement till undersökningen genomfördes djupintervjuer med invandrarföretagare och deras rådgivare. Det samlade resultatet av undersökningarna redovisas i en rapport med rubriken "Insikt! Om invandrarföretagarna, rådgivarna och mötet med Skatteverket" (SKV Rapport 2004:3).

De två senaste undersökningarna avseende kronofogdemyndigheternas verksamhet är dels "Attityder hos gäldenärer" (SKV Rapport 2004:4) och "Gäldenärers, ingivares och allmänhetens inställning till kronofogdemyndigheten" (RSV Rapport 2003:3). Undersökningarna bygger på enkäter med kompletterande djupintervjuer med borgenärer och ingivare.

De tre nämnda rapporterna, och dess motsvarigheter från tidigare år, finns i sin helhet publicerade på Skatteverkets webbplats.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Attitydundersökningar

Under 2003 genomfördes två attitydmätningar med hjälp av externa undersökningsföretag. Den ena undersökningen avsåg att kartlägga vilka attityder medborgare och företagare upplever från koncernens tjänstemän idag, hur en önskad/förväntad attityd ser ut samt vilka attityder som bäst bygger förtroende för koncernen. Den andra undersökningen inriktades mer specifikt på kronofogdemyndigheternas verksamhet: vilka attityder borgenärer och gäldenärer upplever från KFM:s tjänstemän idag, KFM:s agerande idag och önskvärt beteende i samband med personliga möten, telefonsamtal och skriftväxling för att skapa förtroende samt för att underlätta för gäldenärer att göra rätt för sig och för borgenärer att få betalt för sina fordringar. Undersökningarna genomfördes som intervjuer enligt metoden IMPSYS (Implicit System) som bl.a. har en standardiserad intervjuteknik och analysgrund, där även resultatredovisningen så långt möjligt är standardiserad.

Program "Medborgarmötet"

På verksledningens uppdrag genomfördes inom Skatteverket ett särskilt utvecklingsprogram med beteckningen "Medborgarmötet" åren 2001-2002. Uppdraget innefattade bl.a. att utarbeta en för koncernen gemensam strategi för att möta medborgare och företag, ett handlingsprogram för olika åtgärder, utveckling av nya metoder och verktyg, förändrat arbetssätt, m.m. Inom ramen för programmet genomfördes en rad så kallade fokusgruppsundersökningar. Deltagarna var olika grupper av företagare, många av dem med invandrabakgrund. En fokusgruppsundersökning kan beskrivas som en gruppintervju där ett antal personer samtalar kring ett givet ämne. Som ett komplement till fokusgrupperna genomfördes djupintervjuer. Slutrapporten från Medborgarmötet, "I medborgarnas tjänst – vägarna dit" (RSV Rapport 2002: 20) innehåller förslag till strategier för att förbättra mötena med medborgare och företag. Medborgarmötets slutrapport finns publicerad på Skatteverkets webbplats. Rapporten har även kompletterats med bl. a. förslag till handlingsplan och förslag till införande av en systematisk synpunktshantering.

Synpunktshantering

För att på ett systematiskt sätt fånga in medborgares och företags synpunkter har en synpunkt kanal på Skatteverkets webbplats skapats. Detta är en ny källa till

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

insikter om hur vår verksamhet fungerar (eller inte fungerar). Kanalen tillkom som ett led i medborgarmötet och var ytterst ett uppdrag som statskontoret fick att starta en försöksverksamhet med servicedialog och servicedeklaration. Synpunktshanteringsfunktionen infördes på försök våren 2002 och permanentades år 2003. Kanalen finns tillgänglig för såväl externa besökare som för anställda inom koncernen.

Synpunktskanalen, som fått namnet "Klagomål och beröm", används för alla typer av synpunkter oavsett hur de lämnas. För företagarna finns här möjlighet att föreslå förbättringar direkt via webbplatsen eller genom att kontakta skattemyndigheterna via telefon, besök och post. Anställda i koncernen kan både lämna in egna synpunkter och sådana som tagits emot vid kontakter med medborgare och företag. De synpunkter som kommer in vidarebefordras till dem som har huvudansvar inom koncernen för det område som synpunkten avser. Antalet synpunkter ökar successivt. Hittills (maj 2004) har drygt 4500 synpunkter kommit in.

I samband med regeringens förenklingsuppdrag har vi gått igenom samtliga synpunkter för att identifiera vilka som rör företagare.

Skatteverkets servicejour

Skatteverkets servicejour i Söderhamn besvarar allmänna frågor via e-post från allmänhet och företagare. Jouren har sedan starten 1999 samlat på sig en mycket stor erfarenhetsbank. I jourens elektroniska arkiv finns drygt 335 000 frågor och svar. Allt rör givetvis inte företagande, men genom att analysera vilka områden som förorsakar många frågor kan man få en bild av vilka regler som behöver förenklas.

Intressetråd

Under 2003 bildades inom Skatteverket ett forum för utbyte av information och erfarenheter med näringslivs- och branschorganisationer, s.k. intressetråd. I intressetrådet diskuteras frågor inom skatteområdet, såväl administrativa som rättsliga frågor samt förfarandefrågor. Ett första möte med näringslivsorganisationerna (14 stycken) ägde rum den 27 november 2003. Mötet diskuterade i huvudsak frågor kring Skatteverkets e-tjänster, särskilt den elektroniska skattedeklarationen och ombudsfrågan.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Som ett led i regeringsuppdraget hölls i början av mars 2004 ett extra insatt möte med intressetrådet med förenklingar som tema. Rådet framförde flera förslag på områden där man ansåg att förenklingar behövs.

Inom exekutionsväsendet finns ett motsvarande Intressetråd som diskuterar frågor kring tillsyn i konkurs. Även detta forum har haft regeringsuppdraget uppe till diskussion.

Processgrupper

Inom Skatteverket och KFM har processgrupper inrättats inom ramen för de produktionsprocesser som koncernen fastslagit. Produktionsprocesserna inom Skatteverket är: "folkbokföra", "fastställa taxeringsvärde", "beskatta och ta in betalning för – privatpersoner – små företag – medelstora företag – stora företag" samt "utreda skattebrott". Inom kronofogdemyndigheternas ansvarsområde är produktionsprocesserna "besluta om skuldsanering", "driva in och verkställa", "fastställa otvistiga anspråk", "förebyggande kommunikation" samt "utöva tillsyn i konkurs".

Det processorienterade arbetssättet ska i första hand åstadkomma ökat fokus på den verksamheten är till för, ökad förståelse för helheten och för behoven av samverkan, ökad effektivitet samt enhetlighet inom Skatteverket och kronofogdemyndigheterna. Under den tid processgrupperna har arbetat har de initierat, kartlagt och kommit med förbättringsförslag. Vidare har de samordnat arbetsflöden och arbetsrutiner. Som exempel kan nämnas förenklingar inom området skatte- och avgiftsanmälan. Man ser över olika serviceåtaganden för att förbättra servicen och förkorta handläggningstiderna.

Övriga inhämtade uppgifter

De som mera direkt möter företagare i sin dagliga gärning är medarbetarna på de operativa regionala enheterna. Ett led i uppdraget har därför varit att gå ut med ett uppdrag i organisationen för att få fram förslag på förbättringar inom områden som fungerar mindre bra för företagarna. Vi fick in ett trettiotal förslag som sammanställt och bearbetats. En annan kartläggning har varit att gå igenom de förslag som lämnats i organisationens elektroniska förslagslåda "Framtidsbanken" för att hitta förbättringsförslag från enskilda medarbetare som kan vara relevanta för uppdraget.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Inom ramen för förenklingsuppdraget har Skatteverket även genomfört enstaka kompletterande intervjuer med företagarrepresentanter.

Sammantaget anser Skatteverket att vi har en bred kunskap om vilka problem och önskemål som företagarna har när det gäller kontakterna med Skatteverket och KFM. Denna kunskap har varit viktiga ingångsvärden för den handlingsplan som tagits fram.

7 Vilka förbättringsområden har vi identifierat?

Det är svårt att ur ett så omfattande kartläggningmaterial göra en kort sammanfattning av företagarnas synpunkter, men några slutsatser kan ändå dras.

7.1 Generella förbättringsområden

Förtroende

Medborgare och företag anser att koncernen har en viktig funktion att fylla för att ett rättvist skattesystem skall fungera. Koncernen står som en garant för rättssäkerhet. Förtroendet för KFM är högt bland såväl borgenärer som gäldenärer. Detta bygger främst på att man upplevs som seriösa och att man sköter sitt uppdrag. Utan KFM skulle man riskera att oseriösa indrivningsföretag och indrivningsmetoder skulle komma att florerat. Å andra sidan väcker såväl Skatteverket som KFM spontant negativa associationer, knutna till obehagliga situationer och känslor.

I en del fall använder företagarna hellre bank eller revisor/bokförare för att få svar på sina skattefrågor. Ett skäl kan vara att de upplever Skatteverket mer som en kontrollmyndighet än som servicemyndighet. Rädsla kan då finnas att ställa frågor i "gråzonen" då man tror sig bli utpekad som fuskare och också kontrollerad i efterhand. I andra fall har de mer förtroende för den tjänst de betalar för – exempelvis rådgivning av en bokföringsbyrå.

Bemötande

Medborgare och företag stärks i sin vilja att göra rätt för sig, får ökat förtroende för vår förvaltning och har även lättare att acceptera ett negativt besked om man möts av en tjänsteman med ett öppet, empatiskt och lösningsorienterat sätt med en

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

attityd som utgår från att de flesta vill göra rätt för sig. Det är också ett starkt samband mellan denna attityd och upplevelsen av att ha blivit sakligt, korrekt och rättvist behandlad. Att bli behandlad med respekt är mycket viktigt.

Den övervägande delen (sex av tio) upplever att de möts av denna attityd. Bemötandet får dock i vissa fall kritik. Enskilda tjänstemän gör det ibland svårt för individen genom att vara krångliga och regelstyrda. Handläggare bör kunna sätta sig in i företagarens situation. Det förekommer att företagare upplever att de blir dåligt bemötta av "snorkig" personal. Företagare upplever ibland att de betraktas som presumtiva skattfuskare eller att de inte vill göra rätt för sig. Ett ökat förtroende hos medborgarna bygger därför mer på att jobba bort dåliga attityder hos medarbetarna än att stimulera goda.

Bemötande är särskilt viktigt för gruppen invandrare. De som arbetar inom koncernen behärskar lagtext, språkbruk, blanketter och praxis. Medborgarna känner sig i underläge och dessutom är kontakten med Skatteverket och KFM ofta tvingande. Det finns behov av förbättrad kontakt med grupper av invandare som tidigare undvikit kontakt med Skatteverket och KFM på grund av bl.a. språk- och kulturgränser. Koncernens "kulturkompetens" kommer också i fokus. T.ex. är det mycket få länder i vår omvärld som använder sig av personnummer. I vårt land är mycket uppbyggt utifrån systemet med personnummer.

När Skatteverket rättar självklara saker behöver myndigheten inte vara så formell. Det kan räcka med ett telefonsamtal där myndigheten förklarar på ett enkelt sätt vad företagaren har gjort för fel.

Tillgänglighet

Företagare anser att tillgängligheten kan förbättras, både via telefon och genom möjligheten att boka personliga möten.

Det finns många synpunkter på koncernens telefonkultur. När man behöver hjälp vill man kunna få tag i rätt person per telefon. Får man inget svar ska Skatteverket återkomma.

Företagarna ger oss kritik för att brev skickas ut och sedan är handläggaren inte anträffbar när man försöker nå denne. De flesta företagare skulle vilja ha en personlig handläggare men man är medveten om att det är svårt att genomföra i praktiken.

Även om de flesta är positiva till att hamna i Skatteupplysningen vill man inte sitta för lång tid i kö. Man ska inte behöva bli kopplad flera gånger innan man får ett riktigt svar, man ska inte behöva "tala med en maskin" och trycka på

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

telefonens knappar för att komma rätt. Flera – i synnerhet företagare och redovisningsbyråer – vill ha egna kontaktpersoner som de kan ringa direkt till. Många företagare har långa arbetsdagar. För dem som arbetar sent eller i skift är det värdefullt med kvällsöppna telefoner. Detta gäller företrädesvis i deklARATIONSTIDER.

Kompetens

Företagare upplever att Skatteverkets och KFM:s personal har en god kompetens men att vi ibland kan brista i vår pedagogiska förmåga. Det är inte alltid som handläggaren "kommer ner på kundens nivå". Handläggarna använder med andra ord för mycket fackspråk. Ibland gömmer sig handläggaren bakom en paragraf. Det är inte ovanligt att handläggaren tror att företagaren har högre kunskaper om skatter än de faktiskt har.

Språk

Många lagtexter som rör skatteområdet har en språklig form som kan vara svår för den ovane att tränga igenom. Behovet av enkelt språk kommer därför fram i flera sammanhang. För gruppen invandrare är språkförståelse särskilt viktig. Det kan innebära att koncernens personal lyssnar och gör sig tid att förstå.

Invandrarföretagare skulle gärna se att vi kunde hantera fler språk, antingen direkt på expeditionerna eller att vi skulle kunna "beställa" en språkkunnig. Man vill ha information, på de vanligaste språken, om hur man fyller i de olika blanketterna. Synpunkten är emellertid inte entydig. Andra grupper av invandrare föredrar att informationen i första hand utformas på "enkel svenska".

Skriftlig information

Skatteverket arbetar sedan många år med att ge tryckta texter och webbtexter en så lättförståelig utformning som innehållet tillåter. Årligen publiceras flera hundra trycksaker och en mängd webbtexter som bearbetas redaktionellt med tanke på läsaren.

Verkets två språkkonsulter gör både mindre och mer omfattande omarbetningar av texter, blanketter, broschyrer m.m. De fungerar som internkonsulter och stöttar

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

handläggare som behöver hjälp med språkfrågor. Dessutom besöker de skattekontor runt om i landet och utbildar personalen. Att Riksskatteverket vann "Lilla klarspråkskristallen" 2002 och Skattemyndigheten i Linköping vann "Stora klarspråkskristallen" 2003 visar att arbetet är framgångsrikt.

Trots dessa ansträngningar upplevs Skatteverkets broschyrer inte alltid som lätta, vare sig i språk eller uppbyggnad. Även personer med högskoleutbildning har svårt att sätta sig in i informationen. Önskemål som framkommit är enklare informationsskrifter såsom checklistor, "milstolpe"-beskrivning över vilka skyldigheter som inträffar vid olika tidpunkter, beskrivning över rättigheter och skyldigheter samt hur man använder de vanligaste blanketterna. För att förstå svåra ord, hur skatter fungerar m.m. föreslår företagarna en enkel guidebok. Det stödmaterial som har delats ut vid informationsträffar upplevs som bra. Många invandrare vill ha de vanligaste broschyrerna och blanketterna på sitt eget språk.

En skrivelse, t.ex. en förfrågan, från Skatteverket eller KFM ställd till en specifik medborgare eller företagare är ofta svår att förstå. Många gånger skulle den kunna ersättas av ett telefonsamtal. Våra blanketter har ofta många rutor med svårtolkad informationstext. Även de skriftliga besluten är mycket svåra att tyda. Särskilt skattekontoutdragen anses svåra att förstå. Omprövningsbeslut vid självklara rättelser är för omfattande och borde förenklas.

Personliga kontakter

Företagare betonar behovet av personligt möte när det gäller komplicerade frågor. Man önskar särskilda kontaktpersoner och att det bör finnas möjlighet till tidsbokade möten. Önskemål om inrättande av särskilda nyföretagargrupper har också framkommit.

Invandrarna är en grupp som särskilt värderar personliga kontakter och möten med Skatteverket. De är dessutom en grupp som står för en allt större del av nyföretagandet. Invandrarföretagarna är i högre utsträckning än övriga grupper inriktade på personliga möten "över disk". Vid personliga möten är det lättare att förstå och att förklara de frågor som tas upp av endera parten. Språkliga och kulturella hinder undviks lättare. Invandrare anser att det bör finnas möjlighet att välja språk då man kontaktar Skatteverket. Åtminstone så att Sveriges större invandrargrupper kan ges möjlighet att kommunicera på sitt hemspråk.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Företagarträffar

Företagare vill att Skatteverkets personal ska synas mer på deras hemorter. De som varit på informationsträffar för företagare upplevde dessa som bra, medan de som inte varit på någon träff utan endast fått skriftlig information upplevde denna som svårtillgänglig.

Korta, allmänna informationsträffar, där man går igenom de viktigaste områdena, anses bra. Både de som varit på informationsträffar och de som inte varit det tyckte att det är viktigt att de allmänna informationsträffarna följs upp av fördjupningar i olika ämnen, exempelvis skattekonto, moms, arbetsgivarfrågor och inkomstdeklaration. Fördjupningarna bör vara mindre i omfång, mer som diskussionsforum.

Vissa företagare förordar informationsträffar framför personliga träffar, då man på en informationsträff även kan dra nytta av de andra deltagarnas frågor och erfarenheter i frågor där man inte själv vet vad man "bör" fråga om.

Nyblivna företagare

Nyföretagarna har stort behov av service och information, men man har svårt att veta vilken information man behöver. Man behöver hjälp med att förstå hur mycket man ska betala i skatt, förstå svåra ord, förstå blanketter m.m. Enklare skriftlig information såsom checklistor, beskrivning av "milstolpar", informationsblad om Skatteverkets service och de vanligaste blanketterna bör därför samlas i ett "startpaket".

Många nyföretagare efterlyser också speciella kontaktpersoner på skattekontoren som har till uppgift att lotsa en nybliven företagare genom regel- och blankettdjungeln, en "personlig skattetjänsteman". Ett annat förslag från företagare är att Skatteverket kunde starta en särskild telefonlinje för "Nyföretagare". Många nyföretagare tycker att det är jobbigt att ställa s.k. "dumma frågor". Om man hade en särskild linje för nyföretagare så kunde det vara lättare att var "dum".

Någon företagare har framfört synpunkten att det är för lätt att starta eget. Varför inte inrätta någon form av "företagarkörkort"? Man ska ha vissa grundkunskaper för att få starta. Kunskaper som man saknar får man komplettera med innan "körkortet" ges.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Flera företagare har påpekat att inbjudan till informationsträffar bör ske i anslutning till att Skatteverket fattar beslut om registrering med anledning av inkommen skatte- och avgiftsanmälan, eller till och med innan man registrerat sitt företag. För att även nå blivande företagare bör Skatteverket i större utsträckning annonsera i olika tidningar samt arbeta för att inbjudningar finns tillgängliga hos olika nyföretagaraktörer inom respektive region. Detta görs redan, men möjligen kan rutinerna förbättras.

I samband med inbjudan anser företagarna också att Skatteverket bör lämna information om hur de nya företagarna når Skatteverket: telefonnummer, e-postadress och besöksadresser, samt i förekommande fall kontaktpersoner eller nyföretagargrupper.

Tekniska lösningar

Många företagare tycker att det allmänt sett är svårt att söka information via Internet då man inte alltid vet vad man letar efter. I de fall företagarna använder Internet är det i första hand för att ta fram blanketter och broschyrer.

Skatteverkets webbplats har ett omfattande innehåll, men kan vara svår att söka på. Många företagare tycker t.ex. att det är svårt att hitta ingången till Skatteverkets e-tjänster eller information om hur man skaffar en e-legitimation. Den skriftliga informationen på webbplatsen bör vara enkelt utformad och vägledande till vilken ytterligare service Skatteverket kan lämna. Man vill att samtliga formulär och blanketter ska kunna laddas ner, gå att fylla i och skicka in, antingen från webben eller som ett mail. Man vill få bekräftelse på att de uppgifter som redovisats också har kommit in och man vill ha möjlighet att se sina egna uppgifter. Man vill att det på webben ska finnas e-mailadresser till handläggare. Man vill kunna chatta med någon på myndigheten, alternativt personlig "skatteman" som man kan maila. En annan synpunkt är att Skatteverket inte är "teknikneutrala". Webbplatsen är inte i alla delar anpassad till Mac-datorer eller andra mer "smala" webbläsare.

Gruppen företagare med invandrarbakgrund vill ha information på olika språk samt ifyllnadshjälp vid ifyllande av blanketter/formulär, på samma språk.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113**7.2 Förslag till förenklingar inom specifika områden**

Förutom ovanstående mer generella synpunkter har vi vid kartläggningen identifierat en rad förenklingsförslag som gäller specifika områden. I mycket kort sammanfattning omfattar förslagen bl.a. följande områden:

Trots de förbättringar som skett anses skattekontots kontoutdrag fortfarande svårläst och många anser att det skickas ut för sent. Bättre samordning av förfallodagar för inbetalning till skattekontot är ett annat önskemål.

Ett annat starkt önskemål från många företagare är möjligheten att lämna in skattedeklaration via ombud.

Önskemål om ytterligare uppgifter via webbplatsen innefattar bl.a. möjligheten att kontrollera om ett företag har F-skatt eller är restförd. Man vill också ha möjlighet att kunna prenumerera på nyheter.

Många synpunkter gäller enskilda blanketter, främst deklarationsblanketter avseende näringsverksamhet, som upplevs som krångliga.

Bristande rutiner, t.ex. att register inte uppdateras tillräckligt snabbt, har också uppmärksammats.

8 Genomförda förenklingar 2003

Tillgänglighet

Vi har skapat en riksgemensam telefonpanel för skatte- och folkbokföringsfrågor, med ett gemensamt telefonnummer i hela landet. Panelen arbetade under deklarationsperioden 2003 med utökade öppettider och med samtliga regionala skattemyndigheter i samverkan. Fr.o.m. januari 2004, i samband med att Skatteverket bildades, har panelen utökade öppettider: 8.00 -19.00 måndag till torsdag och 8:00 - 16:00 på fredagar. Fr.o.m. 2005 ska panelen fungera fullt ut under hela året.

Elektronisk legitimation

E-legitimationen lanserades i större skala 2003. Den är resultatet av ett unikt samarbete mellan Skatteverket, andra myndigheter samt en rad banker, Posten och Telia (som utfärdar e-legitimationerna). E-legitimationerna kan inte bara användas

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

för Skatteverkets e-tjänster utan också andra myndigheters, t.ex. PRV och försäkringskassan.

Webbplatsen

Webbplatsen har utvecklats ytterligare:

- ett "ansiktslyft" har gjorts inför bildandet av en myndighet, som ska underlätta för besökarna att hitta rätt
- en interaktiv webbrobot "Erik" användes under deklarationsperioden 2003. Till "Erik" kunde besökarna ställa frågor och få svar. Erik kommer under 2004 att också hjälpa till med marknadsföringen av e-legitimation och e-tjänster. Detta är ett samarbete mellan bankerna, andra myndigheter och Skatteverket
- en ny delportal för kronofogdemyndigheternas verksamhet lanserades i slutet av 2003. Delportalen har fått en egen webbadress: www.kronofogden.se. Portalen är från början uppbyggd kring målgrupper/situationer, t.ex. "Kan inte betala, vad gör jag?", "Vill ha betalt, vad gör jag?" Den egna adressen underlättar bl.a. marknadsföringen
- alla som har tillgång till elektronisk ID-handling - såväl enskilda som näringsidkare - kan kontrollera sitt saldo på skattekontot

Webbplatsen www.foretagsregistrering.se som drivs i samverkan med PRV möjliggör att en blivande företagare kan lämna in anmälan om registrering till F-skatt, arbetsgivare, moms och preliminärskatt till Skatteverket samt företagsregistrering (företagsform) till PRV. Anmälan till skatteverket och anmälan till PRV om enskild firma kan skickas elektroniskt (om e-legitimation finns). Även ändringar till Skatteverket kan skickas elektroniskt.

Skattekontot

År 2001 gjordes en utvärdering av skattekontoreformen ur ett medborgarperspektiv (RSV Rapport 2001:5). I utvärderingen identifierades flera förbättringsområden, som en arbetsgrupp inom Skatteverket arbetat vidare med. Förbättringarna innebär bl.a. följande:

- nya kontoutdrag (tydligare och mera lättlästa)
- betalningskrav har införts
- skattekontot via Internet
- saldobesked kan erhållas
- slutlig skatt på förfallodagen med beräkningsbilaga

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Fr.o.m. 2003 ingår punktskatterna i skattekontosystemet. Detta innebär att punktskatterna kan hanteras gemensamt med andra skatter och avgifter som ingår i skattekontosystemet. Syftet är att underlätta administrationen hos både företagen och Skatteverket.

Elektronisk skattedeclaration

Möjlighet att lämna skattedeclarationen elektroniskt via Internet infördes 2002. En utvärdering har gjorts av försöksverksamheten med elektronisk skattedeclaration (eSKD) "Ett modernt sätt att deklarerat" (RSV Rapport 2002:7). I dagsläget är det endast cirka företag 10 000 av totalt 480 000 som utnyttjar möjligheten att deklarerat via Internet. Bland de företag som övergått till att redovisa på eSKD har tolkningsfelen helt försvunnit eftersom deklARATIONEN inte längre behöver skannas in. Även beräknings- och summeringsfelen har minskat kraftigt, vilket beror på att deklARATIONERNA genomgår de formella kontrollerna redan innan företagen skickar in deklARATIONERNA. En annan effekt som kunnat påvisas när företagen börjat lämna eSKD är att självvärderingarna ökat. Skatteverket har under 2004 tagit fram en åtgärdsplan för att få fler företagare att lämna in skattedeclarationen elektroniskt. Planen innefattar bl.a. ökad marknadsföring och samverkan med programvaruföretagen.

Skatte- och avgiftsanmälan

Skatte- och avgiftsanmälan har förbättrats genom att elektronisk företagsregistrering (både fylla i och skicka in) kan ske via Internet. Broschyren "Så fyller du i Skatte- och avgiftsanmälan" har förtydligats och utökats med exempel och flödesplaner (bl.a. i samråd med Nutek). Anmälningsblanketten för Skatte- och avgiftsanmälan har förtydligats och förenklats (bl.a. färre ifyllnadsrutor).

Inkomstdeklaration

En ny gemensam blankett för inkomstdeklaration infördes 2003 med ett gemensamt inlämningsdatum (normalt 2 maj). Blanketten, som innehåller förtryckta uppgifter, ska även användas av näringsidkare. Samtidigt utökades möjligheterna att lämna inkomstdeklaration elektroniskt så att även vissa tillägg

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

och ändringar kunde göras av den som hade e-legitimation. Fr.o.m. 2004 utökas möjligheterna ytterligare genom att den som har e-legitimation kan göra ändringar, redovisa avyttring av värdepapper samt nettoresultat av näringsverksamhet elektroniskt. Även den specifikation som ska bifogas näringsdeklarationen har vidareutvecklats. I specifikationen lämnas en mängd information som är av betydelse samtidigt som den underlättar upprättande av näringsdeklarationen.

Preliminär skatt

Arbetsgivaren kan göra en förfrågan till det centrala skatteregistret under hela året för att få aktuella uppdaterade uppgifter.

Moms på elektroniska tjänster

Från den 1 juli 2003 gäller en särskild beskattningsordning avseende moms på elektroniska tjänster. Reglerna gäller för företag utanför den Europeiska Unionen som säljer till icke skattskyldiga personer (privatpersoner) inom Unionen. Med elektroniska tjänster menas sådana tjänster som levereras direkt till kundens dator, exempelvis webbhotelltjänster, nedladdad musik och programvara, information, bilder etc. Reglerna innebär en förenklad hantering för dessa företag genom att företagen bara behöver ha en kontakt i Unionen för all försäljning där. Företagaren får välja med vilket land denna kontakt ska ske. Anmälan till tjänsten och ändring av uppgifter kan ske via webbplatsen.

RAPPORT

Datum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

9 Planerade förenklingar 2004 – 2006

9.1 Generella förbättringar

Ökad tillgänglighet per telefon

Syfte: Skatteverket och KFM vill utöka telefonservicen för medborgare och företag.

Beskrivning: Rikstelefonpanel är en service som är nåbar på samma sätt för alla medborgare, oavsett var i landet man ringer från. Ett gemensamt telefonnummer för Skatteverket respektive KFM annonseras i telefonkataloger och i olika centrala informationsmaterial och utskick. Via dessa gemensamma nummer kommer den som ringer fram till en s.k. talsvarsfunktion – där man väljer vilken typ av ärende man vill få svar på t.ex. folkbokföring, personbeskattning, moms, arbetsgivaravgifter eller indrivningsfrågor. Vid myndigheterna finns särskilda arbetsgrupper som har till uppgift att besvara de inkommande frågorna.

Förväntad effekt: Tillgängligheten per telefon ökar och svarstiderna minskar.

Tidsplan: Senast den 1 januari 2005 ska dagens regionala telefonpaneler vara tekniskt samordnade till en riksgemensam telefonpanel för Skatteverket. Senast den 1 januari 2006 ska motsvarande lösning vara etablerad för KFM.

Utökad tillgänglighet genom personlig service

Syfte: Skatteverket ska finnas representerat på fler platser än idag.

Beskrivning: Vi utökar successivt möjligheterna att bedriva verksamhet utanför våra egna lokaler i samverkan med andra myndigheter. De regler som omfattar restriktioner kring informationsåtkomst vid arbete utanför myndighetens lokaler ska ses över i dialog med departementet.

Arbetsmarknadsstyrelsen, Centrala studiestödsnämnden, Riksförsäkringsverket, Skatteverket, Statskontoret och Tullverket har fått i uppdrag att gemensamt utveckla och pröva nya former för lokal servicesamverkan. Arbetet kommer att genomföras i regionala samverkansprojekt inom Skåne, Västra Götalands, Västerbottens och Norrbottens län. Projektet, som har antagit namnet VISAM, innebär att myndigheterna i samverkan tar initiativ till, utvecklar och prövar nya

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

sätt att bedriva offentlig verksamhet, tillhandahåller offentliga tjänster och ger service.

Förväntad effekt: Samverkan syftar till att organisera och bedriva verksamheten mer rationellt och effektivt. Vi ska åstadkomma ökad nytta för såväl medborgare som företag och förbättra tillgången till offentlig service för medborgare och företag.

Tidsplan: Försöksverksamheten inom ramen för VISAM-projektet pågår under 2004 och 2005. En slutrapport ska lämnas till regeringen den 1 september 2005.

Utveckling av webbplatsen

Syfte: Överblickbarheten och sökbarheten på webbplatsen ska förbättras.

Beskrivning: Skatteverket ska aktivt delta i Statskontorets arbete med att ta fram riktlinjer och gemensamma standarder för offentliga webbplatser. Under 2004 ska en vägledning för Skatteverkets externa webbplats inklusive e-tjänsterna tas fram. Vägledningen ska innehålla riktlinjer om hur webbplatsen ska utformas för att vara enkel, effektiv och tillfredsställande att använda. En gemensam inloggning för Skatteverkets e-tjänster skapas. Tjänsterna på webbplatsen ska så långt möjligt göras tillgängliga för användare med andra operativsystem än Windows. I samverkan med bankerna ska informationen i deklaraationsportalen förbättras, broschyrer/foldrar tas fram samt gemensam marknadsföring ske av e-legitimationen med hjälp av webbroboten Erik. En modellering för att få svar på hur vanliga besökare navigerar på webbplatsen ska göras. Ett så kallat CM-verktyg som underlättar utveckling och uppdatering av webbplatsen ska införas. Användbarheten för funktionshindrade, invandrare och äldre ska förbättras på de områden som identifierades genom den externa utvärdering som gjordes under 2003. Det ska bli möjligt att beställa mer än ett exemplar av en blankett eller broschyr via webbplatsen. En prenumerationstjänst ska införas för att få ta del av nyheter på webbplatsen för den som vill lämna sin e-postadress till Skatteverket. Automatiskt summerande formler ska införas successivt i de blanketter som läggs ut på webbplatsen. En kanal ska skapas för anonyma anmälningar, med bl.a. enhetliga riktlinjer för hur tips skall tas emot och vidarebefordras.

Förväntad effekt: Servicen och informationen till medborgare och företag ska bli bättre.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Tidsplan: Arbetet pågår kontinuerligt. Flera av åtgärderna genomförs eller påbörjas under 2004.

Förbättrad skriftlig information

Syfte: Koncernens skriftliga information ska bli ännu enklare.

Beskrivning: Skatteverket satsar kontinuerligt på målgruppsanpassning av den skriftliga informationen. Stora, tunga broschyrer ersätts av flera, korta med den tänkta läsaren tydligt angiven. Bl.a. har näringsbroschyerna målgruppsanpassats. "Skatte- och avgiftsanmälan för utländska företagare", en ny målgruppsanpassad broschyr på svenska och engelska, trycks i juni. Skattekontobroschyren omarbetas, liksom broschyren "Dags att deklarerera näringsverksamhet utan årsbokslut".

Som komplement till nuvarande trycksaker planeras en serie små faktafolder. Varje folder ska vara kortfattad och språket begripligt. En folder ska sammanfatta ett visst ämne, t.ex. moms eller skattekontot. Läsaren ska få en allmän överblick och förstå om han eller hon är berörd av ämnet. Folderarna ska hänvisa till var mer utförlig information kan hittas.

Förväntad effekt: Medborgare och företag kan lättare tillgodogöra sig informationen och kan därmed lättare ta tillvara sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter

Tidsplan: Arbetet pågår kontinuerligt. Flera av åtgärderna genomförs eller påbörjas under 2004.

Systematisk synpunktshantering

Syfte: Medborgares och företags synpunkter på vår verksamhet ska systematiskt tas tillvara.

Beskrivning: På Skatteverkets webbplats finns en kanal för allmänheten att lämna synpunkter på vår verksamhet. Denna funktion har, efter en försöksverksamhet, permanentats fr. o. m 2003. Synpunkterna kan röra alla möjliga områden - alltifrån något som kräver omedelbar åtgärd från vår sida till sådant som kan läggas på hög för att tas fram vid senare tillfälle, exempelvis inför nästa verksamhetsplanering. Det vi fångar upp genom en systematisk synpunktshantering är ett viktigt ingångsvärde i arbetet med serviceåtaganden.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Förväntad effekt: Verksamheten blir bättre genom att vi tar tillvara synpunkter och krav från medborgare och företag.

Tidsplan: Arbetet pågår kontinuerligt. Flera av åtgärderna genomförs eller påbörjas under 2004.

Medborgardialog och servicedeklarationer

Syfte: Vi ska upprätta servicedeklarationer som syftar till att utveckla koncernens service så att den bättre passar medborgarnas och företagens behov. Vi ökar medborgarnas och företagens insyn och delaktighet i förvaltningens arbete. De intressetråd som inrättats kommer att ytterligare utvecklas.

Beskrivning: Ett sätt att bedriva verksamhetsutveckling är att föra en kontinuerlig dialog med företrädare för medborgare och företag om utformningen av vår verksamhet och att systematiskt utnyttja denna information i verksamhetsutvecklingen. Servicedeklarationer som fastställer servicenivåer (t.ex. hur länge en uppringande ska behöva vänta på att komma fram) och hur myndigheterna ska samverka med varandra för att minimera resursbehoven och förbättra tillgängligheten tas fram.

Förväntad effekt: Verksamheten svarar bättre upp mot medborgares och företags behov och krav. Koncernens servicenivåer tydliggörs.

Tidsplan: Under åren 2004 – 2006 kommer denna dialog att successivt utvecklas.

Kompetensutnyttjande och förbättrad styrning

Syfte: Skatteverket som en rikstäckande myndighet ska bättre utnyttja den samlade kompetensen i organisationen och stärka den rättsliga styrningen.

Beskrivning: En ny förstärkt **rättsavdelning** inom Skatteverkets huvudkontor har bildats den 1 april 2004. Den nya avdelningen, som ska svara för den rättsliga styrningen inom Skatteverket, ska bestå av fyra enheter med ca 100 medarbetare. För att bygga upp den rättsliga styrningen införs 18 expertgrupper med ca 80 rättsliga experter. Det finns fyra expertgrupper inom inkomstslaget näringsverksamhet. Expertgrupperna har som främsta uppgift att göra rättsliga ställningstaganden. Det innebär bl.a. att styrsignaler i form av föreskrifter, allmänna råd och styrande skrivelser ska utarbetas. Styrsignalerna kommer att

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

publiceras i Skatteverkets eget intranät. Samtidigt ska styrsignalerna också publiceras på Skatteverkets webbplats.

Ett **storföretagsskattekontor** inrättades 1 januari 2004. Kontoret ska svara för beskattning, fördjupad kontroll och information avseende de största företagen samt alla företag som står under finansinspektionens tillsyn.

Ett inrättande av ett **internationellt skattekontor** (ISK) föreslås. Kontoret ska ge nya möjligheter att bättre och effektivare utnyttja de gemensamma resurserna i arbetet med att minska det internationellt relaterade skattefelet.

Det internationella arbetet inom Skatteverket behöver förstärkas och en tydlig strategi för arbetet med de internationella frågorna tas fram. Det behövs generellt sett en förbättrad kompetens inom det internationella området. Att skapa ett eget skattekontor garanterar att de resurser som satsas på den internationella verksamheten verkligen används på avsett sätt, samtidigt som det skapas en miljö som stimulerar utvecklingen och en naturlig plattform för att utveckla riskanalyserna på det internationella området.

Förväntad effekt: Rättsavdelningens styrsignaler är bindande för Skatteverket och har till syfte att eliminera olikheter i rättstillämpningen och skillnader i synsätt mellan och inom regionerna. Det ska således inte spela någon roll inom vilken region ett företags skattefrågor behandlas. Behandlingen ska vara likformig i hela landet.

Storföretagsskattekontorets inrättande medför effektivare resursanvändning, enhetliga kontrollnivåer, en enhetlig rättstillämpning och en förbättrad service och information till de största företagen.

Skatteverket externa profil stärks med inrättandet av ett internationellt skattekontor och synligheten blir bättre. På webbplatsen såväl inom landet som till andra länder blir det lättare att klargöra var Skatteverkets internationella centrum finns. ISK blir Sveriges EU:s samtalspart i frågor av övergripande karaktär på skatteområdet.

Tidsplan: Rättsavdelningen och Storföretagsskattekontoret har inrättas våren 2004. Det internationella kontoret föreslås inrättas från den 1 januari 2005, men med successiv uppbyggnad.

RAPPORT

Datum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

9.2 Förenklningar inom specifika områden

Förenklat regelverk för redovisning och beskattning för enskilda näringsidkare

---

Syfte: Skatteverket vill tillsammans med BFN införa ett förenklat regelverk och ta fram ett förbättrat informationsmaterial för enskilda näringsidkare.

Beskrivning: BFN har i samarbete med Skatteverket och näringslivet sett över bokföringsreglerna för små enskilda näringsidkare, med syfte att ta fram enklare regler. Syftet är också att deklareringsförfarandet ska underlättas genom att skapa en integrerad process från kontoplan till deklaration. BFN och Skatteverket har inlett ett samarbete att ta fram en informationsmaterial för denna grupp av näringsidkare som beräknas kunna färdigställas 2006.

Ca 600 000 personer driver idag företag såsom enskilda näringsidkare. Nästan 90 procent av dem har en omsättning under 2,5 milj kr, dvs. är riktigt små. Nästan 75 procent av alla företag är ensamföretagare, dvs. de saknar anställda. "Spelreglerna", såväl skatte- som redovisningsmässigt, är i stort sett desamma oavsett om det är fråga om en småföretagare eller ett stort börsbolag. Skatteverket har, tillsammans med BFN, Finansdepartementet, Justitiedepartementet och berörda intresseorganisationer arbetat fram ett förslag till förenklat regelverk för enskilda näringsidkare med en årlig omsättning på högst 2,5 milj. kr. I framtiden kommer det exempelvis att bli ett gemensamt bokslut för berörda näringsidkare. Det nya "skattemässiga bokslutet" kommer sedan i sin tur att innebära att det räcker med en framtida näringsblankett. Vidare kommer det "skattemässiga bokslutet" även att erkännas såsom ett civilrättsligt sådant, varför näringsidkarna inte behöver upprätta ytterligare bokslut. Vidare föreslås att man i bokföringen i huvudsak direkt ska redovisa skattemässiga värden på intäkter och kostnader. Genom att ha skattemässiga värden behöver företagen inte sedan göra några justeringar i sin deklaration.

En annan grundbult i förslagen att man i bokföringen under löpande år så långt möjligt tillåter s.k. kontantredovisning, dvs. redovisning av intäkter och kostnader ska ske när kontanta pengar flyter in eller ut. Endast vid bokslutet behövs periodisering ske efter bokföringsmässiga grunder. Förslaget innehåller också enklare skatteregler vid periodisering av inkomster och utgifter och värdering av tillgångar.

Förväntad effekt: Ett genomförande av förslagen kommer att innebära att regelverket för redovisning och beskattning i huvudsak blir gemensamt, vilket

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

medför betydande förenklingar för såväl de enskilda näringsidkarna som berörda myndigheter och organisationer.

Tidsplan: Förslaget beräknas kunna genomföras år 2006.

Förenklat regelverk för redovisning och beskattning för mindre handelsbolag som ägs av fysiska personer

---

Syfte: Skatteverket vill tillsammans med BFN förenkla regelverket för mindre handelsbolag som ägs av fysiska personer.

Beskrivning: En förstudie har genomförts i syfte att åstadkomma förenklingar för mindre och medelstora handelsbolag, aktiebolag och ekonomiska föreningar. De för enskilda näringsidkare framlagda förenklingsförslagen torde enligt förstudien i huvudsak även kunna genomföras för sådana mindre handelsbolag som ägs av fysiska personer. Enligt förstudien skulle bortåt 50 000 av totalantalet 65 000 registrerade handelsbolag kunna omfattas av nämnda förenklingsförslag. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt de speciella skatteregler som gäller för handelsbolag och dess delägare. Ett framtida starkare samband mellan redovisning och beskattning borde kunna medföra en förenklad beräkning av de ytterst komplicerade regler som gäller för beräkning av den årliga justeringen av anskaffningsutgiften för andelar i ett handelsbolag.

Förväntad effekt: Ett minskat och förenklat regelverk för berörda företag kommer att avsevärt minska deras administrativa börda.

Tidsplan: De förenklingsförslag som lämnats i förstudien ska utredas vidare i en för BFN och Skatteverket gemensam arbetsgrupp. Gruppens arbete bör vara slutfört senast 31 december 2004. Ett eventuellt genomförande föreslås fr.o.m. den 1 januari 2006.

Förenklat regelverk för redovisning och beskattning för mindre och medelstora aktiebolag och ekonomiska föreningar

---

Syfte: Skatteverket vill tillsammans med BFN ta fram ett förenklat regelverk för mindre och medelstora aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Beskrivning: Många av de för enskilda näringsidkare framlagda förenklingsförslagen torde även kunna genomföras för mindre och medelstora

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

aktiebolag och ekonomiska föreningar. Bortåt 200 000 av totalantalet 240 000 aktiebolag och ekonomiska föreningar kan omfattas av förenklingsförslagen. Att förslagen inte kan bli så långtgående som för enskilda näringsidkare beror bl.a. på bundenheten till EG-rätten. Genom en starkare koppling mellan redovisning och beskattning på vissa områden skulle betydande förenklingar och förbättringar möjliggöras. Det gäller främst att påverka reglerna inom vanligt förekommande områden och acceptera särskilda redovisningsregler/skatteregler på områden som de flesta företagen kommer i kontakt med ytterst sällan.

Förväntad effekt: Ett minskat och förenklat regelverk för berörda företag kommer att avsevärt minska deras administrativa börda.

Tidsplan: De förenklingsförslag som lämnats i förstudien ska utredas vidare i en för BFN och Skatteverket gemensam arbetsgrupp. Gruppens arbete bör vara slutfört senast 30 juni 2005 och siktet för ett eventuellt genomförande föreslås fr.o.m. den 1 januari 2007.

Schablonbeskattning

Syfte: Skatteverket vill pröva möjligheterna att införa schablonbeskattning för företagare i vissa branscher.

Beskrivning: Skatteverket har i rapporten "Schablonbeskattning? – en principskiss" (RSV Rapport 2002:3) redovisat ett förslag till hur ett regelverk för schablonbeskattning av mindre företag skulle kunna utformas. Förslagen ska ses mot bakgrund av dagens faktiska situation med stort skatteundandragande och de krav på åtgärder mot skattefusket som framförts, både från seriösa företag och deras branschorganisationer och från fiskal sida. De ofta framförda kraven på enkelhet har varit en annan utgångspunkt.

Regeringen har i prop. 2003/04:1 (sid. 226) angivit att förslaget om schablonbeskattning måste utredas närmare innan ställning kan tas för ett eventuellt genomförande. En arbetsgrupp med nämnda syfte har nyligen tillsatts av regeringen.

Förväntad effekt: Ett införande av schablonbeskattning skulle leda till förenklingar för berörda företagare. Detta måste dock ställas mot uppoffringar när det gäller krav på exakthet. Schabloniseringar har ett pris i form av mindre exakthet i det individuella fallet.

Tidsplan: Någon tidsplan för ett eventuellt genomförande går ännu inte att ange.

RAPPORT

Datum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Förbättrat stöd för företagsregistrering m.m.

Syfte: Skatteverket vill tillsammans med PRV göra det enklare att registrera företag och att ändra företagsuppgifter elektroniskt.

Beskrivning: Skatteverket och PRV samarbetar om webbplatsen www.foretagsregistrering.se där företagen bl.a. kan registrera enskild firma elektroniskt, anmäla uppgifter om mervärdesskattsregistrering och arbetsgivaravgifter samt ansöka om F-Skattsedel. Nästa etapp (etapp 3) i utvecklingen av den gemensamma webbplatsen ska omfatta dels elektronisk kommunikation mellan sökanden och Skatteverket respektive PRV, dels "multipla signaturer", dvs. elektroniska underskrifter av flera personer på en handling. Det är ju vanligt förekommande att en juridisk persons firma ska tecknas av två eller flera personer i förening. Detta klarar varken Skatteverket eller PRV elektroniskt idag.

Förväntad effekt: Det blir lättare att starta företag och att ändra företagsuppgifter till Skatteverket och PRV.

Tidsplan: Företagsregistrering etapp 3 har planerad driftstart under 2005.

Skatte- och avgiftsanmälan

Syfte: Skatteverket inför ett förbättrat, elektroniskt ärendehanteringssystem för skatte- och avgiftsanmälan.

Beskrivning: Under 2004 påbörjas införandet av ett nytt elektroniskt ärendehanteringssystem som bl.a. beräknas förkorta handläggningstiderna. Systemet beräknas införas 2006. Det nya systemet ska bättre än dagens system kunna hantera de elektroniska anmälningar som görs via www.foretagsregistering.se. Ytterligare blankettförenklingar genomförs successivt. Uppgifter om skattsedelsinnehav (F-skatt) samt skatteavdragsuppgifter görs tillgängliga på webbplatsen och via servicetelefonen. F-skattereglerna görs enklare och tydligare (framför allt näringsbegreppet).

Förväntad effekt: Handläggningstiderna förkortas, vilket medför att företagaren snabbare kan starta sin verksamhet. Utökade uppgifter via webben eller servicetelefonen minskar den administrativa bördan för företagare.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Tidsplan: Förändringarna genomförs successivt. Flera förbättringar genomförs 2004.

Skattedeklaration via ombud

Syfte: Skatteverket vill göra det enklare för företagare att lämna skattedeklaration via ombud.

Beskrivning: Ett starkt önskemål bland företagare är möjligheten att kunna lämna eSKD via ombud och möjliggöra för ombud att få åtkomst till skattekontot via Internet. På uppdrag av Skatteverket har advokat Per Furberg gjort en utredning av de rättsliga aspekterna på detta område. En hemställan om lagändring har ingivits till regeringen. Om förslaget genomförs kommer Skatteverket att de meddela föreskrifter som föranleds av författningsändringen.

Förväntad effekt: Den förslagna förändringen kommer enligt Skatteverkets bedömning att avsevärt förenkla administrationen för framför allt småföretagare.

Tidsplan: Under förutsättning att lagändringarna kan genomföras avser Skatteverket att snarast öppna möjligheten för ombud att via Internet få tillgång till skattekontot.

Delad skattedeklaration

Syfte: Skatteverket vill göra det enklare för företagare att lämna skattedeklaration.

Beskrivning: En möjlighet att ta emot redovisning för arbetsgivaravgifter/avdragen skatt och moms i en delad skattedeklaration utreds. Ett skäl är att det av utrymmesskäl inte är möjligt att ta in fler uppgifter på den nuvarande deklARATIONEN. En delad deklARATION ger bättre möjligheter att målgruppsanpassa deklARATIONENS formuläret. Ändringen underlättar både för skatteverket och för företagare. Små företagare klarar ofta skatte- och avgiftsredovisningen själva men lämnar momsredovisningen till revisor eller bokföringsbyrå. Vissa småföretagare redovisar dessutom inte moms eller gör det enbart i inkomstdeklARATIONEN. Stora företag har ofta moms och arbetsgivarhanteringen på separata enheter. En uppdelning skulle således underlätta även för stora företag.

Förväntad effekt: Ett genomförande minskar företagens administrativa börda.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Tidsplan: Skatteverket kommer under 2004 att utforma en hemställan om ett lagändring som förslås träda i kraft den 1 januari 2006. Frågan är beredd med finansdepartementet.

Skattekontot

Syfte: Skattekontosystemet ska förbättras ytterligare

Beskrivning: En utvärdering av skattekontoreformen som identifierade flera förbättringsområden gjordes 2001. Förbättringarna innefattar flera områden. En ny förenklad skattekontobroschyr tas fram. IBAN och BIC koder för utlandsbetalningar införs på webbplatsen. Ett förslag till förenklade ränteregler finns inlämnat till Finansdepartementet. Debiterad preliminärskatt bör komma upp på kontot tidigare varje period, t.ex. den 1:a i månaden för att bl.a. kunna avräknas mot överskjutande moms (lagändring krävs). Entreprenadavdrag för att bl.a. åstadkomma sund konkurrens införs

Internettjänster byggs ut så att kontohavaren kan:

- se sitt anmälda mottagarkonto (som används vid skatteåterbetalning)
- se kontoutdrag som framställts och skriva ut det direkt på sin skrivare
- skicka kontoutdrag till valfri e-postadress
- begära en utbetalningsspärr
- räkna ut hur stort belopp som ska betalas vid underskott (inkl. ränta)
- beräkna betalning/ränta på slutlig skatt.

Skatteverkets inriktning är att skattskyldig inte ska kunna restföras för enbart en ränteskuld på skattekontot.

Förväntad effekt: Ett genomförande av förändringarna minskar företagens administrativa börda och ger dem bättre kontroll över företagets ekonomi.

Tidplan: Förändringarna genomförs successivt. Flera förbättringar genomförs 2004.

Moms och arbetsgivaravgifter

Syfte: Skatteverket vill förbättra informationen när det gäller moms och arbetsgivaravgifter.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Beskrivning: En ny utgåva av "Momsbroschyren" har getts ut under 2004. Utgåvan vänder sig i första hand till små och medelstora företag. En vidareutveckling av (eSKD) planeras på så sätt att gällande beloppsuppgifter ska visas. Skatteverket är pådrivande i nya upphandlingen av e-legitimationer så att även juridiska personer kan ges möjlighet att få e-legitimation.

Förväntad effekt: Förändringarna minskar företagens administrativa börda.

Tidsplan: Förändringarna genomförs successivt. Flera förbättringar genomförs 2004.

Preliminär skatt

Syfte: Rutinerna och informationen kring preliminärskatt ska förbättras.

Beskrivning: Skatteverket ska informera, t.ex. på ändringsanmälan, om att preliminär deklARATION ska lämnas in i samband med anmälan om avregistrering. Ett skatteuträkningsprogram för aktuellt inkomstår för enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag ska tas fram. En interaktiv variant för att fylla i den preliminära deklARATIONEN på webben tas fram samtidigt som blanketten görs enklare. Det ska bli möjligt att kunna hämta sina senaste uppgifter om den debiterade preliminära skatten på via webbplatsen.

Förväntad effekt: Felaktiga debiteringar av preliminärskatt minskar. Företagare kan under löpande inkomstår själva beräkna sin preliminära skatt och kan därigenom få bättre kontroll över sin ekonomi.

Tidsplan: Förändringarna genomförs 2005 och 2006.

Översyn av taxeringssystemet

Syfte: Ett nytt taxeringssystem ska införas som gör det möjligt att fler uppgifter ska kunna lämnas och hämtas elektroniskt via Internet.

Beskrivning: En förstudie med en etappindelad plan för genomförandet har gjorts. Efter förstudien har arbetet fortsatt med fem fördjupade utredningar enligt intentionerna i förstudien. I de olika etapperna ska bl.a. utredas framtida IT-plattform och IT-arkitektur, vilka indatavägar som ska erbjudas i framtiden och hur urval, kontroll och uppföljning ska utformas. En översyn av samtliga

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

inkomsttaxeringsblanketter (dvs. huvudblanketter och bilagor) med undantag av Inkomstdeklaration 1 är också ett viktigt led i arbetet.

Förväntad effekt: Möjligheten att fritt fördela ärenden gör att det blir möjligt att använda rätt kompetens till rätt arbetsuppgift. Detta innebär ett effektivare resursutnyttjande som också kommer företagarna tillgodo.

Tidsplan: Att införa ett nytt taxeringssystem är ett omfattande och resurskrävande arbete som beräknas ta flera år i anspråk. Arbetet kommer därför att etappindelas, med beslutspunkter efter varje etapp. De tre första utredningarna (IT-plattform och IT-arkitektur, indatavägar och urval) ska vara klara innan utgången av april 2004, medan blankettutredningen avslutas under hösten 2004.

Översyn av taxeringsblanketter

Syfte: Skatteverket vill göra det enklare för företagare att lämna inkomstdeklaration genom att minska uppgiftslämnandet

Beskrivning: Ett viktigt led i arbetet med det förnyade inkomsttaxeringssystemet är den översyn av blanketterna som påbörjades våren 2004. Vid inkomsttaxeringen tas en mängd uppgifter in från medborgare och företag. Den primära anledningen till intaget av uppgifterna är att få underlag för att fastställa debitering av skatter och avgifter. Uppgifterna används även för andra ändamål som t.ex. kontroll och statistik.

Vid inkomsttaxeringen finns för närvarande omkring 30 olika blanketter, både huvudblanketter och bilagor. Många av dem kan enbart lämnas in på papper. En inriktning är att kunna att göra alla deklarationsblanketter självbärande och skatteberäkningen på bilagor. Arbetet sker i nära samarbete med företrädare för näringslivet, bl.a. inom ramen för arbetet i Skatteverkets intressetråd.

Förväntad effekt: Överföringsfelen försvinner och antalet grundkontrollfel minskar. Alla uppgifter ska kunna tas in, hanteras, fördelas och arkiveras elektroniskt. Företagarnas fullgörandekostnader minskar.

Tidsplan: Blanketterna beräknas vara klara till taxeringsår 2006-2007.

Punktskatter

Syfte: Information om punktskatter ska förbättras.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Beskrivning: Ett s.k. startpaket om regler, tillvägagångssätt, krav m.m., för de EU-harmoniserade punktskatterna som alkohol, tobak och olja tas fram och läggs ut på webbplatsen. Reklamskattebroschyren "Reklamskatt eller inte reklamskatt" läggs ut på webbplatsen.

Förväntad effekt: Tydligare information gör det lättare för företagare att veta vilka regler som gäller inom punktskatteområdet.

Tidsplan: Informationen läggs ut under 2004.

Förnyelse av IT-stödet för indrivningsverksamheten (INIT)

Syfte: Ett nytt administrativt stöd för indrivningsverksamheten genomförs successivt.

Beskrivning: Det nya stöd för exekutionsväsendets är i första hand avsett för att effektivisera och stödja verksamheten hos KFM, men kommer också att innebära en rad förbättringar för ingivare och gäldenärer. Det nya stödet innebär bl.a. bättre och snabbare utredningar, att KFM behandlar allmänna och enskilda mål med samma omsorg och att man prioriterar nya gäldenärer. Stöd för löneexekution prioriteras, vilket underlättar för arbetsgivare. Förenklade sätt att lämna ansökan om verkställighet och bättre återredovisning till sökande samt tillgänglighet på tider som passar medborgaren införs. En webbaserad tjänst för tittbehörighet utvecklas framförallt för behov i verksamheten på Skatteverket och Tullverket men också till ingivare och allmänhet i olika tappningar. Förbehållsbeloppsberäkning blir möjlig på webben. Ingivare av mål och gäldenärer kan ta del av handlägningsstatus via Webben.

Utökad stöd för förfrågningar, stöd för hantering av utmätning m.fl. verkställigheter inklusive följdåtgärder, stöd för underrättelser om förrättning införs. Flexibel ärendefördelning möjliggörs. Inkomstsuppgifter från arbetsgivare kan hämtas via webben. En ny mål- och medelshantering tas fram. Vissa intressenter kan använda sig av nytt kommunikationssätt (XML- och SHS-baserad lösning). Stöd för tillgångsundersökning byggs upp med möjlighet till registrering av egendom och bedömningar och därutöver stöd för avbetalning/anstånd enligt de förväntade nya regler om förslaget att KFM ska bilda en myndighet genomförs.

Förväntad effekt: För arbetsgivare och ingivare ger det nya stödet förbättringar i form av snabbare handläggningstider, förbättrad åtkomst till uppgifter och förbättrad information.

RAPPORTDatum
2004-05-10Dnr
130 2716-04/113

Tidsplan: INIT genomförs i etapper och ska vara fullt utbyggt år 2008.

Summarisk process

Syfte: Ett nytt IT-stöd för den summariska processen tas fram.

Beskrivning: Det nya stödet ska ge möjlighet för ingivare att genom elektronisk legitimation via Internet kunna ansöka om betalningsföreläggande.

Förväntad effekt: Elektronisk ansökan innebär förenklingar framför allt för mindre företag och ett minskat behov av att ringa eller besöka KFM. Ett interaktivt ifyllnadsstöd ger färre oavsiktliga fel och en ökad kvalitet i ansökningarna. Internt ger systemet också en effektivare ärendehantering, vilket i sin tur ger positiva effekter på KFM:s handläggningstider.

Tidsplan: Förändringen beräknas kunna genomföras tidigast 2005.

10 Fortsatt hantering

Aktiviteterna i ovanstående handlingsplan kommer att vara ett viktigt inslag i koncernens verksamhetsplanering de närmaste åren. Därutöver finns ett stort antal förslag till förenklingar som inkommit från företagare, bransch- och organisationsföreträdare samt enskilda medarbetare och som ännu inte hunnit bearbetas. Att ta hand om dessa förslag kommer därför att bli ytterligare en aktivitet under 2004.